

Lesbrief docent

LessonUp les

Groep 7 & 8

Doelgroep	Bovenbouwleerlingen primair onderwijs. Groep 7, 8.
Vakken	Geschiedenis, Kunstzinnige Oriëntatie, Levensbeschouwing
Vorbereidingstijd	30 minuten
Lesduur	+/- 60 minuten

Let op: deze les bevat informatie en beeldmateriaal over gebeurtenissen rondom de Tweede Wereldoorlog. Houd rekening met leerlingen voor wie dit mogelijk heftig kan zijn.

Vooraf

Deze les gaat over Cor Hilbrink, een van de grootste Overijsselaars die geleefd heeft. Hij was verzetsstrijder, oprichter van Betoncentrale Twenthe en eerste voorzitter van FC Twente. Gebaseerd op zijn inspirerende leven is er een theatervoorstelling gemaakt 'Man van Beton'. Ondanks zijn korte leven van 54 jaar, had hij een enorme maatschappelijke impact. Uitgebreide informatie is te lezen op manvanbeton.nl.

- Maak je geen gebruik van devices voor de leerlingen?
Laat de leerlingen wisbordjes of pen en papier gebruiken. Zorg dat het vakje bij 'devices in de klas' niet is aangevinkt (onderaan het scherm tijdens lesgeven).
- Wil je bepaalde slides niet behandelen?
Het is mogelijk om slides op 'onzichtbaar' te zetten. Wanneer de les gegeven wordt, zullen de onzichtbare slides worden overgeslagen.

Leerdoelen

1. Aan het eind van de les kan de leerling belangrijke gebeurtenissen uit het leven van Cor Hilbrink benoemen
2. Aan het eind van de les kan de leerling uitleggen hoe de woorden verzet, sport en ondernemerschap te maken hebben met Cor Hilbrink
3. Aan het eind van de les kan de leerling de titel 'Man van Beton' uitleggen en een eigen beeld vormen van Cor Hilbrink

Kerdoelen

Aansluitende kerndoelen:

- **Kerdoel 51:** De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen, zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed, en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.
- **Kerdoel 53:** De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.
- **Kerdoel 56:** De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Toelichting per slide

Slide 1: Beginscherm

De les heet 'Man van Beton'. Het sluit aan bij de gelijknamige theatervoorstelling die in juni 2025 te zien is in het openluchttheater te Hertme (geproduceerd door Kulturhus Borne). De les gaat over Cor Hilbrink en behandelt de thema's verzet, ondernemerschap en sport (FC Twente).

Slide 2: Leerdoelen

Bespreek met de leerlingen de leerdoelen van de les:

1. Aan het eind van de les kun je belangrijke gebeurtenissen uit het leven van Cor Hilbrink benoemen
2. Aan het eind van de les kun je uitleggen hoe de woorden verzet, sport en ondernemerschap te maken hebben met Cor Hilbrink
3. Aan het eind van de les kun je de titel 'Man van Beton' uitleggen en kun je je eigen beeld vormen

Aan het eind van de les kan er worden gekeken of de leerdoelen behaald zijn en kunnen de leerlingen hier op reflecteren.

Slide 3: Straatnamen

Vraag de leerlingen bijvoorbeeld of ze weten wie de personen op de straatnaamborden zijn en wat ze gedaan hebben. Het is mogelijk om in te zoomen op de afbeelding van de 'Cor Hilbrinkstraat'.

Slide 4: Open vraag

Mogelijke antwoorden zijn:

- Omdat het bekende personen zijn
- Omdat deze personen iets bijzonders hebben gedaan
- Omdat deze personen iets goed hebben gedaan voor de maatschappij
- Om te herinneren aan gebeurtenissen en personen uit het verleden
- Etc.

Slide 5: Cor Hilbrink

Bij deze slide kun je alvast wat achtergrondinformatie geven over Cor Hilbrink of de leerlingen vragen of ze weten waar deze straat te vinden is.

Extra: Klik op de hotspot met de smiley. Er verschijnt een uitleg over de locatie van de straat.

Slide 6: Informatie

Extra: Klik op de hotspot met het kruisje en het begrip 'De Kristallnacht'. Er wordt uitgelegd wat de Kristallnacht was en geeft context aan 'de spanningen die hoog opliepen in Europa'.

Slide 7: Informatie

Extra: Klik op de hotspot met het kruisje en het begrip 'De Grote Depressie'. Biedt context aan over werkte moeders in tijden van crisis en waarom Huize Lidwina een rusthuis was.

Slide 8: Video

Video 'Nederland Bezet' van SchoolTV.

Lengte: 4:16 minuten

Deze video opent in een nieuw tabblad.

Slide 9: Woordweb

Mogelijke antwoorden zijn:

- Gevaarlijk
- Onderduiken
- Anne Frank
- Moedig/dapper
- Wapens
- Radiozenders
- Gevangenis
- Codewoorden
- Etc.

Slide 10: Informatie

Slide 11: Sleepvraag

Goede antwoorden:

- Ze vernietigden spoorwegen, bruggen en telefoonlijnen om te saboteren
- Ze hielpen verzetsstrijders en andere gevangenen te ontsnappen uit gevangenissen
- Ze voerden gewapende overvallen uit op politiebureaus, gevangenissen en gemeentehuizen
- Ze hielpen andere verzetsgroepen
- Ze boden bescherming aan onderduikers door hen te verplaatsen naar veilige schuilplaatsen

Foute antwoorden:

- Ze bouwden extra wegen en bruggen
- Ze drukten flyers af en maakte radio-uitzendingen voor Duitse propaganda
- Ze zorgden voor zieke en gewonde mensen in ziekenhuizen

Slide 12: Meerkeuzevraag

Goede antwoord:

B) Hoofdkwartier en schuilplaats van de Landelijke Knokploegen in Oost-Nederland

Slide 13: Informatie

Extra: Klik op de hotspot met het kruisje en het begrip 'vermomd'. Hier is een feitje te lezen over een verzetsactie die Cor deed.

Slide 14: Meerkeuzevraag

Goede antwoord:

C) 80 jaar (1945-2025)

Slide 15: Video

Gedeelte van de documentaire 'Nederland in de oorlogsjaren 1940-1945'.

Lengte: 43 seconden (vanaf 1:23:12 tot 1:23:55)

Slide 16: Informatie

Slide 17: Open vraag

Antwoord:

Omdat hij vond dat het na 7 jaar eindelijk tijd werd een echt beroep te kiezen. Hij wilde niet langer bezig zijn met militaire activiteiten en zich richten op zijn maatschappelijke en persoonlijke leven na de oorlog.

Slide 18: Woordweb

Mogelijke antwoorden zijn:

- Bedrijf
- Geld
- Reclame
- Verkopen
- Hard werken
- Winst
- Risico
- Bedrijfsnamen zoals Apple, Coca-Cola, Adidas, etc.
- Etc.

*Vraag of er leerlingen zijn waarvan een ouder (of ander familielid) ondernemer is.

Slide 19: Informatie

Extra: Klik op de hotspot met het vraagteken en het begrip 'beton'. Hier wordt uitgelegd wat beton voor materiaal is.

Slide 20: Informatie

Slide 21: Open vraag

Mogelijke antwoorden zijn:

- Goed in leiding geven
- Sociaal
- Eerlijk
- Betrouwbaar
- Doorzettingsvermogen
- Hardwerkend
- Kansen zien
- Etc.

Slide 22: Informatie**Slide 23: Woordweb**

Mogelijke antwoorden zijn:

- Voetbal
- Enschede
- Eredivisie
- Grolsch Veste
- Namen van spelers
- Kampioenschap
- Etc.

Slide 24: Video

Gedeelte van video 'Het Oversticht: Sportclub Enschede, 2000.'

Lengte: 27 seconden (van 15:18 tot 15:45)

Slide 25: Informatie**Slide 26: Open vraag**

Mogelijke antwoorden zijn:

- Proberen toch samen verder te gaan
- Geld inzamelen voor de club door bijvoorbeeld sponsors
- Meer spelers verkopen
- Nieuwe voetbalclub beginnen
- Etc.

Slide 27: Informatie**Slide 28: Informatie****Slide 29: Informatie****Slide 30: Sleepvraag**

Goede antwoorden zijn:

- 1918 Cor wordt geboren
- 1938: Cor begint opleiding tot militair
- 1939: Tweede Wereldoorlog begint
- 1944: Cor is leider van Knokploeg Zenderen
- 1945: Vernietiging Huize Lidwina
- 1945: Bevrijding: einde Tweede Wereldoorlog
- 1954: Oprichting Betoncentrale
- 1955: Betaald voetbal in Nederland
- 1965: FC Twente ontstaat
- 1973: Cor overlijdt op 54-jarige leeftijd
- 2009: Hoofdtribune stadion vernoemd naar Cor
- 2025: 80 jaar vrijheid, 70 jaar betoncentrale, 60 jaar FC Twente

Slide 31: Gesprek

Laat de leerlingen in duo's of groepjes praten over waarom Cor Hilbrink 'Man van Beton' met een 'Hart van Goud' wordt genoemd. Vraag daarna bijvoorbeeld enkele leerlingen om hun uitleg te delen.

Uitleg:

Cor Hilbrink wordt Man van Beton genoemd vanwege zijn sterke persoonlijkheid en krachtig karakter. Hij had doorzettingsvermogen, was moedig en ondernemend. 'Hart van Goud' staat voor zijn sociale kant. Hij zag om naar zijn medemens, stond klaar om hulp te bieden wanneer dat nodig was en zette zich in voor een betere maatschappij. Het maakte hem geliefd bij mensen in zijn omgeving.

Slide 32: Exit ticket 1

Laat de leerlingen 3 dingen opschrijven die ze geleerd hebben na deze les. Op die manier kunnen de leerlingen reflecteren op de opgedane kennis.

*Benoem hier de leerdoelen nog een keer.

Slide 33: Exit ticket 2

Hier is ruimte voor de leerlingen om een vraag te stellen over iets wat nog niet duidelijk is of waar ze nieuwsgierig naar zijn.

Slide 34: Waardering

Vraag de leerlingen wat ze van de les vonden. Ze kunnen dit beantwoorden door middel van een smiley.

- Was het interessant?
- Vond je het leuk?
- Was het leerzaam?
- Etc.

Verwerkingsopdracht

Laat de leerlingen creatief aan de slag gaan met de nieuwe kennis over Cor Hilbrink.

Wat is hun beeld van Cor Hilbrink? Hoe geven ze dit vorm?

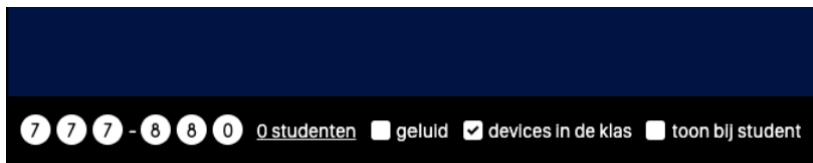
Gebruik hierbij werkblad 1.

Benodigheden: geprinte werkbladen, knutselspullen (verf, papier, lijm, potloden, decoratie, etc)

- Heb je meer tijd voor de verwerkingsopdracht?
  - *Met klei kunnen de leerlingen echte standbeelden maken die ze vervolgens kunnen beschilderen.
  - *Met het project 'Kunst in de Klas' wordt er aangehaakt op deze les. Een echte kunstenaar zal een kunstles geven. Het werk dat tijdens de workshops wordt gemaakt kan geëxposeerd worden.
  - *Laat de leerlingen een brief schrijven aan Cor Hilbrink waarin ze uitleggen waarom hun standbeeld er zo uitziet.

Opties tijdens het lesgeven

Tijdens het lesgeven kan je gebruik maken van de opties in de zwarte balk onderin je scherm. We lopen de belangrijkste met je door.

1. De pincode van je les

De zescijferige pincode links onderin je scherm is de code die leerlingen kunnen invoeren op lessonup.app of de LessonUp app om direct mee te doen met jouw klassikale les.

2. Aantal leerlingen/studenten

Naast de pincode vind je het aantal leerlingen/studenten dat op dat moment mee doet aan jouw les.

3. Geluid

Je kunt het geluid aan- of uitzetten. Dit is het geluid wat jij en jouw leerlingen/studenten horen tijdens het invullen van interactieve onderdelen of bijvoorbeeld wanneer de timer afloopt.

4. Devices in de klas

Deze optie staat automatisch aan. Als je niet wil dat jouw leerlingen hun device (telefoon, tablet of laptop) gebruiken, kan je deze optie uitzetten. Hiermee is ook direct de pincode gesloten, er kunnen geen nieuwe leerlingen meer mee doen met de les.

5. Toon bij leerling/student

Deze optie maakt het mogelijk om de hele slide te tonen op het scherm van de leerling/student. Op deze manier kan je ervoor kiezen waar jij wilt dat de aandacht ligt: op hun scherm (bijvoorbeeld om een vraag zelfstandig te maken) of op het digibord.

6. Tekenen

Met het potlood kan je op je slides tekenen. Dit is alleen mogelijk als docent, niet als leerling.

7. Vragen stellen

Met het handje kan je de mogelijkheid aan- of uitzetten voor de leerlingen/studenten om via hun device vragen te stellen tijdens je les. Dit is vooral handig wanneer je lesgeeft op afstand.

8. Sluiten

Met het kruisje sluit je de les. Klik daarna nog even op definitief sluiten om de les bij de leerlingen ook helemaal af te sluiten.